

ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 53

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

Program opracował zespół:

Ewa Wrzesień

Anna Kita

na podstawie Dzielnicowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych m. st. Warszawy dla dzielnicy Żoliborz

Program został opracowany na 3 lata i dostosowany do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej *W sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii* z dnia 27 sierpnia 2015r.

Przyjęty Uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu 28 sierpnia 2015 r.

PODSTAWA PRAWNA

Podstawą prawną programu profilaktyki są następujące akty prawne oraz dokumenty:

1. Ustawa o systemie oświaty z 7 września 1991 r.
2. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r.(Dz. U.1982 Nr 35 poz. 230 z późn. zm.).
3. Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r.(Dz.U.z 1996r. Nr 10,poz.55z późn.zm.).
4. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.(Dz.U. z 2005r.Nr179, poz.1485).
5. Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich 26 października 1982 r. (Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z późn. zm.).
6. Rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół z 27 sierpnia 2012 r. (Dz. U. 2012 Nr 0 poz. 977).
7. Rozporządzenie MEN w sprawie Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej z dnia 30 kwietnia 2013r.(Dz. U.z dnia 7 maja 2013, poz.532).
8. Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie zakresu i organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą dnia 27 sierpnia z późn. zm. z 21 marca 2007r. (Dz. U.07.56.379).
9. Lokalny Program Profilaktyki Uzależnień dla Dzielnicy Żoliborz m. st. Warszawy na rok 2014.
10. Statut Zespół Szkół Nr 53 wraz z załącznikami.

CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA UCZNIOWSKIEGO

Program profilaktyki Zespołu Szkół Nr 53 dostosowany został do potrzeb rozwojowych uczniów oraz uwarunkowań środowiska. Zadaniem szkolnej profilaktyki jest chronienie młodzieży przed różnego rodzaju zagrożeniami poprzez działania wychowawczo- profilaktyczne, a także reagowanie w sytuacjach rozpoznawania pierwszych prób podejmowania ryzykownych zachowań.

Szkolny program profilaktyki obejmuje profilaktykę skoordynowaną z działaniami wychowawczymi. Obiektem działań jest całe środowisko szkolne. Program jest opracowywany na podstawie diagnozy obszarów problemowych szkoły wskazanych w badaniach ankietowych, wynikających z rozmów i obserwacji uczniów lub zgłaszanych bezpośrednio przez uczniów, rodziców i nauczycieli. Diagnozę środowiska szkolnego umożliwiają również rozmowy prowadzone przez pedagoga i psychologa z uczniami, wychowawcami i asystentami, rodzicami oraz obserwacje środowiska, analiza dokumentacji szkolnej.

Do naszej szkoły przychodzą uczniowie z różnych szkół podstawowych i gimnazjów (szkół Żoliborza, ale także z innych dzielnic Warszawy). Na wcześniejszych etapach edukacji młodzież uczestniczyła we wszelakich zajęciach z zakresu szeroko rozumianej profilaktyki. Z prowadzonej w szkole diagnozy wynika, iż są w niej uczniowie, którzy nigdy nie podejmowali zachowań ryzykownych (nie wagarowali, nie byli agresywni, nie palili, nie używali alkoholu i innych środków odurzających), ale i też tacy, którym nieobce są powyższe zachowania. Wraz ze wzrostem samodzielności i autonomii młodzieży na etapie szkoły gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej rośnie zagrożenie związane z uzależnieniami od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, Internetu i gier komputerowych, wczesną inicjacją seksualną oraz przemocą związaną także z elektronicznymi komunikatorami. Do coraz częstszych przypadków należą także zaburzenia odżywiania, depresje oraz zaburzenia osobowości.

W szkole jest realizowana profilaktyka uniwersalna, selektywna i wskazująca. Profilaktyka uniwersalna jest skierowana do wszystkich uczniów i ma na celu działanie zapobiegające. Wspiera ucznia w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia i jest ukierunkowana w szczególności na promocję zdrowia. Profilaktyka selektywna jest skierowana do uczniów narażonych w stopniu wyższym niż przeciętny na rozwój zachowań ryzykownych wśród których stwierdzono problemy z funkcjonowaniem w grupie rówieśniczej, problem odrzucenia przez rówieśników, niskie osiągnięcia edukacyjne, częste nieobecności w szkole nieusprawiedliwione przez rodziców lub opiekunów. Profilaktyka wskazująca jest skierowana do uczniów szczególnie zagrożonych wy-

stąpieniem zachowań ryzykownych z powodu uwarunkowań biologicznych, psychologicznych czy społecznych, lub u których rozpoznano już wczesne objawy używania środków odurzających lub występowania innych zachowań ryzykownych.

Profilaktykę uniwersalną i selektywną realizuje cała społeczność szkolna. Profilaktykę wskazującą realizuje pedagog szkolny i psycholog z poradni psychologiczno-pedagogicznej przy współpracy z dyrekcją szkoły.

Działania profilaktyczne szkoły będą zmierzały do promocji zdrowego stylu życia oraz zmniejszenia obszaru zachowań ryzykownych.

Opracowany na tej podstawie program kierowany jest do uczniów, rodziców i nauczycieli.

DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

Szkolny program profilaktyki został opracowany w oparciu o diagnozę środowiska szkolnego Zespołu Szkół Nr 53 w Warszawie.

Diagnozy dokonano w oparciu o analizę:

- rozmów i obserwacji uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych;
- informacji nauczycieli o bieżących problemach wychowawczych;
- rozmów z rodzicami;
- dokumentacji szkolnej, w tym dzienników lekcyjnych;
- informacji z instytucji współpracujących ze szkołą;
- opinii uczniów wyrażanych m.in. przez członków SU;
- frekwencji rodziców na zebraniach organizowanych przez szkołę;
- rozmów prowadzonych z pedagogiem szkolnym oraz nauczycielami poszczególnych przedmiotów.

PROBLEMY WYSTĘPUJĄCE W SZKOLE

Przeprowadzona analiza wskazuje na istnienie następujących problemów wychowawczych wymagających działań profilaktycznych:

- spóźnianie się na lekcje;
- spadająca frekwencja uczniów w klasach II-III;
- niska motywacja niektórych uczniów do nauki;
- przypadki niewłaściwego zachowania się uczniów;
- przypadki podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych;
- zaburzenia emocjonalne (słaba odporność psychiczna, niska samoocena, stres, zaburzenia odżywiania).

CELE SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

1. Profilaktyka uzależnień oraz promowanie zdrowego stylu życia i higieny psychicznej.
2. Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym i stwarzanie warunków do właściwego wypełniania obowiązków szkolnych.
3. Pomoc i wspieranie młodzieży, ich rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu różnego rodzaju problemów osobistych i szkolnych.
4. Wzmacnianie zachowań pozytywnych i ograniczanie zachowań niewłaściwych wśród uczniów.

PLAN DZIAŁAŃ SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

CEL: Profilaktyka uzależnień oraz promowanie zdrowego stylu życia i higieny psychicznej

Cele szczegółowe	Zadania do realizacji	Proponowane Formy Realizacji	Realizatorzy	Proponowane instytucje wspierające
1. Uczeń zna bezpośrednie i odległe skutki stosowania używek, środków psychoaktywnych.	1. Szkolna akcja „Nałogi kradną wolność”, 2. Realizacja programu profilaktycznego „Bądź odpowiedzialny”. 4. Realizacja programu „Dopalacze kradną wolność”.	Projekcje filmów, prelekcje warsztaty	Wychowawcy, Pedagog szkolny	Straż Miejska Sanepid
2. Uczeń umie przeciwstawić się presji rówieśników, zna sposoby odmawiania, ma poczucie własnej wartości.	Rozwijanie umiejętności psychologicznych i społecznych, w tym postawy asertywnej uczniów pozwalającej na podejmowanie właściwych decyzji osobistych w sytuacji presji rówieśniczej ze strony innych osób.	Warsztaty „Jak skutecznie odmawiać”.	Wychowawcy, Pedagog szkolny, Psycholog	PPP
3. Uczeń posiada wiedzę na temat zachowań ryzykownych	Informowanie uczniów, gdzie mogą uzyskać specjalistyczną pomoc na temat zachowań ryzykownych.	Gablota pedagoga szkolnego Godziny wychowawcze	Wychowawcy, Pedagog szkolny, Psycholog	PPP
4. Uczeń potrafi rozwijać	Zapewnienie możliwości alternatyw-	Oferta kół zainte-	Nauczyciele	

zdolności do samokontroli i unikania szkodliwego ryzyka.	nych form spędzania czasu wolnego.	resowań i zajęć dodatkowych np. przedmiotowych, teatralnych, sportowych itp.	przedmiotów, Pedagog	
5. Uczeń wie, jak bezpiecznie korzystać z Internetu oraz jakie zagrożenia niesie ze sobą obecność w sieci	Kształtowanie umiejętności odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z Internetu np. portali społecznościowych.	Warsztaty, godziny wychowawcze	Wychowawcy, Pedagog szkolny	Fundacja „Dzieci niczyje”
6. Uczeń wie, jakie są formy cyberprzemocy. Zna możliwości reagowania na akty cyberprzemocy.	Kształtowanie umiejętności poprawnego zachowania się wobec aktów cyberprzemocy.	Projekcje filmów, warsztaty, godziny wychowawcze	Wychowawcy, Pedagog szkolny	Fundacja „Dzieci niczyje”
6. Uczeń ma wiedzę dotyczącą AIDS	Akcja „Światowy Dzień ADIS" -1 grudnia. Profilaktyka AIDS-warsztaty dla klas II liceum.	Prezentacje przygotowane przez uczniów klas biologiczno - chemicznych Projekcja filmu o tematyce AIDS, plakaty, prelekcje, informacje na tablicy pedagoga i pielęgniarki.	Nauczyciele biologii Wychowawcy, Pedagog szkolny	Krajowe Centrum ds. AIDS
7. Uczeń propaguje zdrowy styl życia.	1. Edukacja na temat funkcjonowania człowieka w warunkach stresu.	Tematyka lekcji biologii, wychowania fizycznego i eduka-	Nauczyciele biologii, W-F, edukacji dla bezpieczeństwa,	

		cji dla bezpieczeństwa, godziny wychowawcze.	wychowawcy	
	2.Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych.	Warsztaty „Jak radzić sobie ze stresem?”	Pedagog szkolny	BENE-VOBIS PPP
	3. Kampanie informacyjne dotyczące chorób nowotworowych np.: - raka piersi - raka szyjki macicy - raka jąder - czerniaka	Lekcje tematyczne z biologii Godziny wychowawcze, Gazetki ścienne. Program edukacyjny "Znamie! Znam je?"	Nauczyciele biologii, Wychowawcy Pielęgniarka szkolna Pedagog szkolny	Akademia Czerniaka
	4. Edukacja na temat: „Prawidłowa dieta i ruch warunkiem zdrowia”	Lekcje tematyczne z biologii Godziny wychowawcze, warsztaty tematyczne.	Nauczyciele biologii, Wychowawcy Pielęgniarka szkolna Pedagog szkolny	
	5.Edukacja dotycząca zaburzeń odżywiania(anoreksja, bulimia)	Godziny wychowawcze.	Pedagog szkolny, wychowawcy.	

Cel : Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym i stwarzanie warunków do właściwego wypełniania obowiązków szkolnych.

1.Adaptacja w środowisku szkolnym uczniów klas pierwszych.	Udzielanie uczniom klas pierwszych wsparcia psychologicznego i wskazówek ułatwiających adaptację.	1.Spotkania z uczniami i rodzicami klas pierwszych. 2. Obozy integracyjne. 3. Godziny wychowawcze 4. Ślubowanie klas I.	Wychowawcy, Pedagog szkolny.	
2. Budowanie pozytywnych relacji w grupie i środowisku.	Wzmacnianie integracji w klasach.	1.Tematyka godzin wychowawczych. 2.Komunikacja interpersonalna-warsztaty. 3.Praca w samorządach klasowych, szkolnych oraz w wolontariacie. 4. Udział w uroczystościach szkolnych i klasowych np.: wigilie klasowe, studniówka, itp.	Wychowawcy, Pedagog szkolny, Nauczyciele	

3. Uczeń zna podstawowe dokumenty szkolne określające warunki realizowania obowiązku nauki.	Przekazywanie informacji z zakresu prawa szkolnego.	Tematyczne godziny wychowawcze Konsekwentne stosowanie przyjętych dokumentów szkolnych.	Wychowawcy Pedagog szkolny Nauczyciele	
4. Uczeń wypełnia obowiązki szkolne i ma pełną świadomość konsekwencji zaniedbań szkolnych.	Zapobieganie wagarom.	1.Stała kontrola frekwencji na wszystkich zajęciach. 2.Bieżące informowanie rodziców, 3.Wdrażanie procedur usprawiedliwiania nieobecności.	Nauczyciele, pedagog szkolny, Wychowawcy	
5.Uczeń ma większą motywację do nauki.	1. Wzmacnianie motywacji uczniów 2. Rozwój zainteresowań	1. Poznawanie technik skutecznego uczenia się 2. Stosowanie aktywnych metod nauczania z wykorzystaniem multimedialnych środków dydaktycznych 3. Zajęcia warsztatowe „Motywacja drogą do sukcesu”	Nauczyciele, Wychowawcy, Pedagog szkolny	PPP

CEL: Pomoc i wspieranie młodzieży, ich rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu różnego rodzaju problemów osobistych i szkolnych

1. Uczeń wie, czym są zachowania asertywne, posiada umiejętność skutecznego odmawiania	Kształtowanie asertywności	Projekcja filmu, odgrywanie ról, dyskusja	Wychowawcy, Pedagog szkolny	PPP
2. Umiejętność rozpoznawania rzeczywistych zagrożeń oraz wiedza o sposobach werbowania do sekt.	Upowszechnienie informacji o sektach, sposobach psychomanipulacji	1. Zajęcia w klasach, dyskusje, filmy, prelekcje 2. Tablica informacyjna na temat zagrożeń ze strony sekt	Wychowawcy, Pedagog szkolny	Przedstawiciel Fundacji „Dominik”

CEL: Wzmacnianie zachowań pozytywnych i ograniczanie zachowań niewłaściwych wśród uczniów

1. Zapewnienie uczniom bezpiecznych warunków nauki	1. Redukowanie w szkole wszystkich form niewłaściwego zachowania się w tym zachowań agresywnych. 2. Przestrzeganie zasad BHP w szkole i	1. Zajęcia w ramach programu profilaktycznego „Bądź odpowiedzialny” 2. Realizacja pro-	Pedagog szkolny Wychowawcy klas Nauczyciele Personel szkoły Nauczyciel dyżuru-	Przedstawiciel Straży Miejskiej i Policji
--	--	---	--	---

	na wycieczkach edukacyjnych.	gramu „Nie winić” 3. Dyżury nauczycieli na przerwach.	jacy Samorząd Szkolny	
2. Wymiana poglądów i doświadczeń na temat zachowania uczniów.	1. Praca nad tworzeniem wewnątrzszkolnego regulaminu szkoły. 2. Rozwijanie u uczniów empatii..	Spotkania zespołów wychowawczych.	Pedagog szkolny Wychowawcy klas Nauczyciele	

Realizacja celów programu profilaktyki odbywać się będzie poprzez określenie zadań i sposobu ich realizacji, wyznaczenie osób odpowiedzialnych za ich wdrażanie, określenie harmonogramu i terminów poszczególnych przedsięwzięć.

Program profilaktyki szkoły uchwała Rada Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego.

EWALUACJA

Ewaluacja to proces systematycznego gromadzenia informacji na temat właściwości, rezultatów programu (wg M.Patton). Celem ewaluacji Szkolnego Programu Profilaktyki jest ocena, czy założenia programu zostały osiągnięte, czy przynoszą zamierzone przez nas efekty oraz jakich zmian należy dokonać aby zwiększyć ich skuteczność.

Sposoby i narzędzia ewaluacji:

1. Ankiety ewaluacyjne.
2. Rozmowy z nauczycielami i rodzicami.
3. Semestralne analizy wyników nauczania i frekwencji.
4. Sprawozdania z pracy wychowawców klas.
5. Obserwacja zachowań.
6. Analiza dokumentów.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Szkolny program profilaktyczny jest zgodny z programem wychowawczym szkoły.
2. Program profilaktyczny będzie poddawany systematycznej ewaluacji i modyfikowany w zależności od występujących problemów i oczekiwań rodziców, uczniów, nauczycieli.
3. Niniejszy program obowiązuje w latach 2014-2017.